

З'ясування емоційної готовності учнів

Ти розумний

Ти вихований

Ти добрий

Ти щедрий

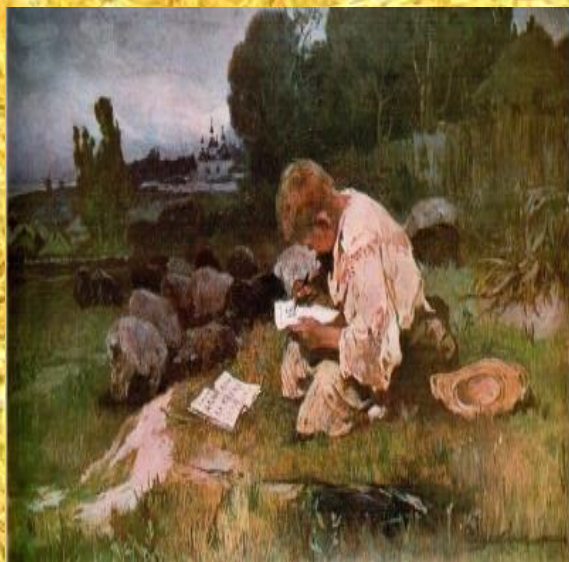

Ти чесний

Ти смілива

Ти сьогодні гарно
виглядаєш

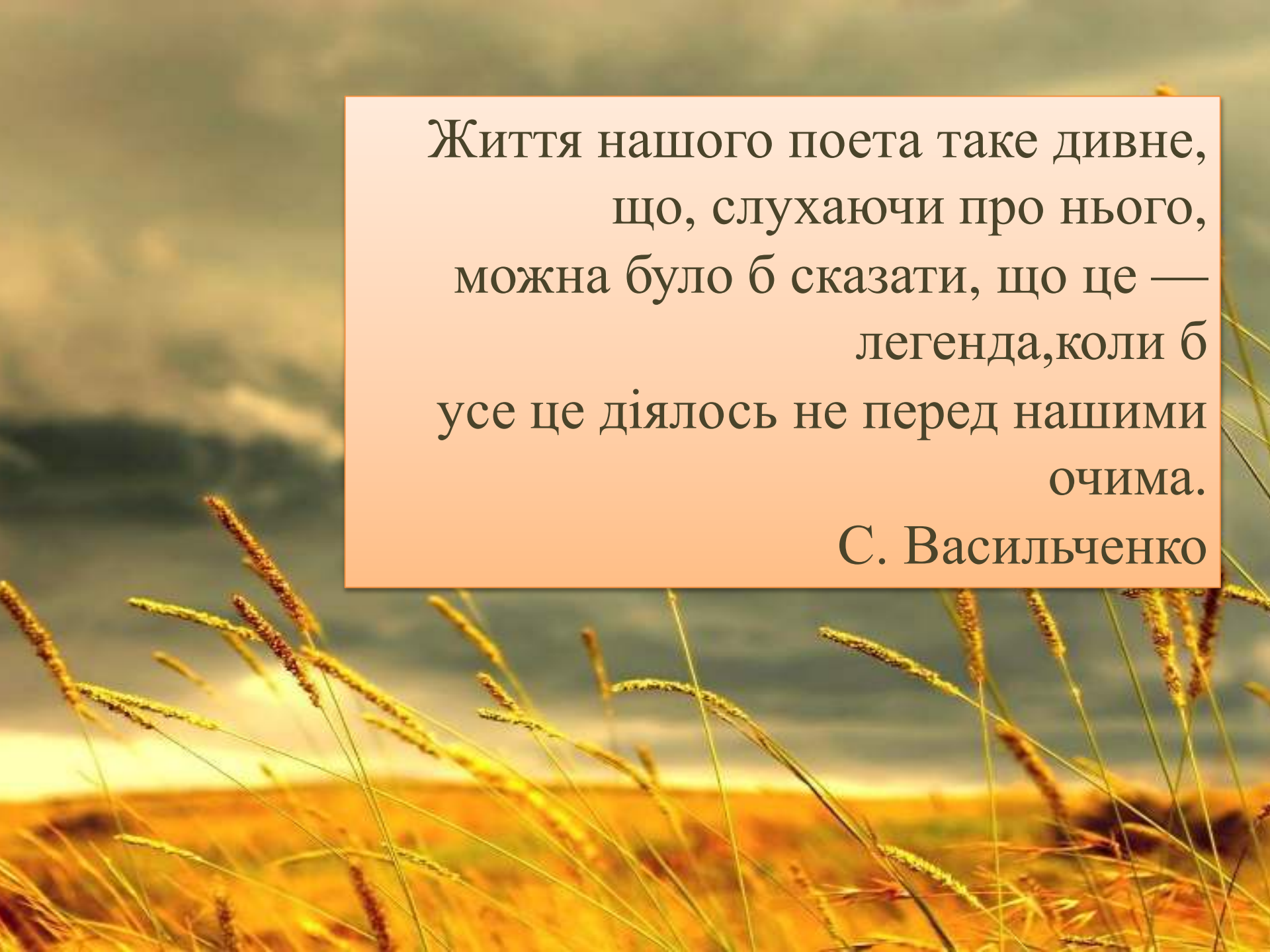
ГАЛЕРЕЯ ТВОРІВ

ПРОБЛЕМНЕ
ПИТАННЯ

Т.Г.Шевченко – геніальний поет,
мислитель, пророк
національного відродження в
Україні. Перші поетичні твори
баладного та елегійного жанрів
(«Причинна», «Думи мої...»)

Життя нашого поета таке дивне,
що, слухаючи про нього,
можна було б сказати, що це —
легенда, коли б
усе це діялось не перед нашими
очима.

С. Васильченко

Уявна прес-
конференція
письменника Т.Г.
Шевченко

РАННЯ ТВОРЧІСТЬ (1838-1843 рр.)

Рання творчість Т. Г. Шевченка представлена незрівнянними зразками ліричної поезії, баладами, соціально-побутовими та історичними поемами і драматичними творами.

Лірика

Важливе місце в ліриці раннього періоду посідає тема призначення поета і поезії в суспільстві («Думи мої, думи мої...», «Перебендя»). Вірш «Думи мої, думи мої...» став не тільки поетичним заспівом до збірки «Кобзар», а і визначенням спрямованості подальшої творчості.

У ранній ліриці Т. Г. Шевченко звертається ще до однієї теми – соціальної нерівності та шукання молодою людиною щастя. З цією метою поет використовує теми та образи бурлацьких і сирітських народних пісень. Вірші «Тече вода в синє море...», «Вітре буйний, вітре буйний!», «Нащо мені чорні брови...» автор назвав думками, тобто короткими ліричними віршами елегійного чи баладного змісту. Усі Шевченкові «думки» стали народними піснями.

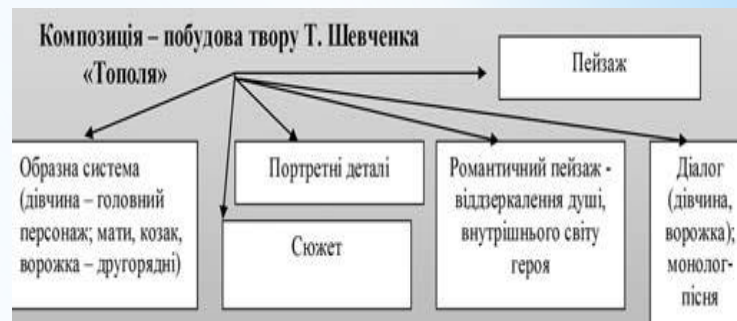

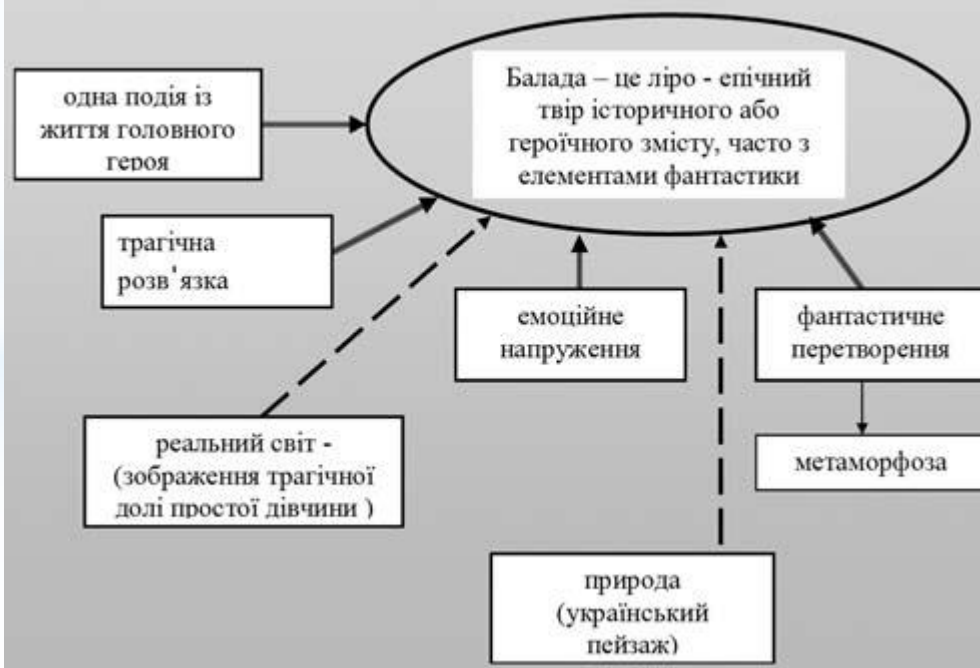
* Балади

Ранній період творчості Т. Шевченка ознаменувався написанням трьох балад: «Причинна», «Тополя», «Утоплена». Як відомо, баладу «Причинна» було написано 1837 р., ще до викупу Поета з кріпацтва.

Три балади являють собою зразки романтичної поезії. В основі кожної з них лежить конфлікт між прагненням людини до щастя і перешкодами на шляху до нього.

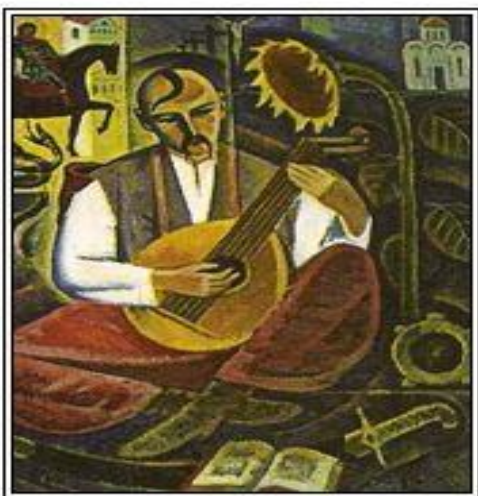

Жанрові ознаки балади Т. Шевченка «Тополя»

Робота в парах

*З'ясуйте лексичне значення слів **кобзар** і **"Кобзар"**.
Поміркуйте, чому **Тараса Шевченка** називають
Кобзарем?*

кобзар

«Кобзар»

Кобзар

БАЛАДА «ПРИЧИННА»

Вправа «Мозкова атака»

- Доведіть чи є твір «Причинна» баладою?
- Назвіть основні ознаки балади...

АУКЦІОН ЗНАНЬ

ІДЕЙНО-ХУДОЖНІЙ АНАЛІЗ ТВОРУ

Із часу дубу під горю,
Біля ріки тави,
Що горіє над водою,
Щось буде блукає...

РОБОТА В ПАРАХ

Завдання: Встанови відповідність

Пролог	Знайомство з дівчиною, яка під впливом ворожки стала причинною
Експозиція	Буря на Дніпрі
Зав'язка	Очікування дівчиною коханого козака, що обіцяв повернутись
Кульмінація	Поховання козака та дівчини
Розв'язка	Смерть героїв

Хвилинка мудрості

Теорія літератури

Ліричний відступ – композиційно – стилістичний прийом, який полягає у відхиленні автора від прямої сюжетної лінії, авторська мова, розміркування, ставлення автора до зображуваного.

Образи-символи балади «Причинна»

У «Причинній» Тараса Шевченка налічується більше двадцяти образів, сюди відносяться:

МІФОЛОГІЧНІ

(русалки,
треті півні)

РОСЛИННІ

(верби, ясен,
очерет, осока,
дуб, густі
лози, жито,
явір, ялина,
калина)

ТВАРИННІ

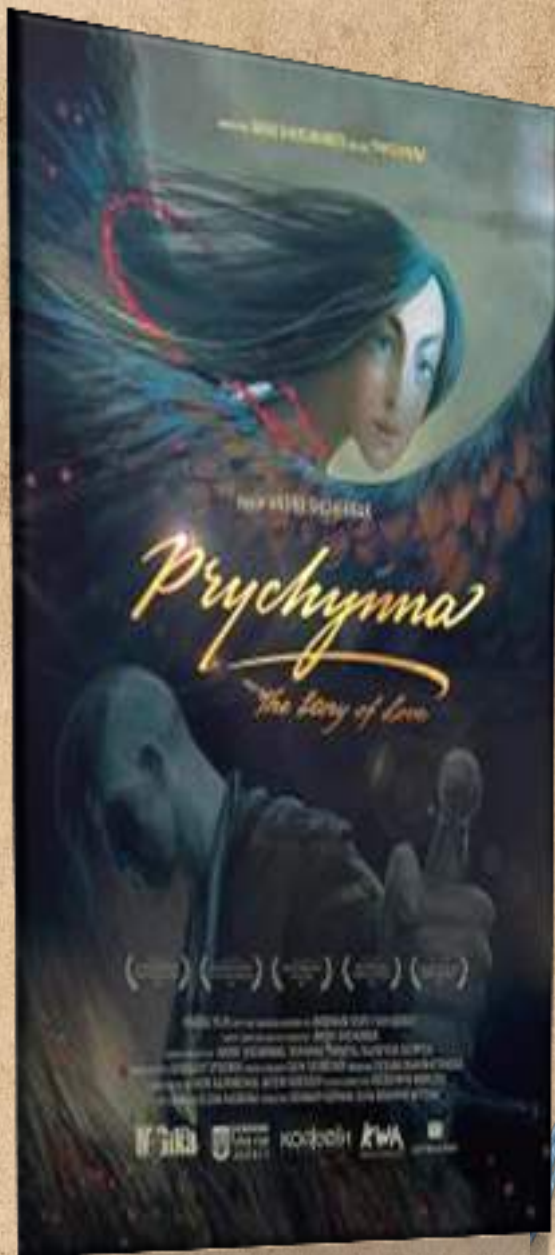
(вовки, кінь,
сичі, орел,
голуб,
голубка, сокіл,
жайворонок,
зозуленька,
соловейко)

ВОДНОЇ СТИХІЇ

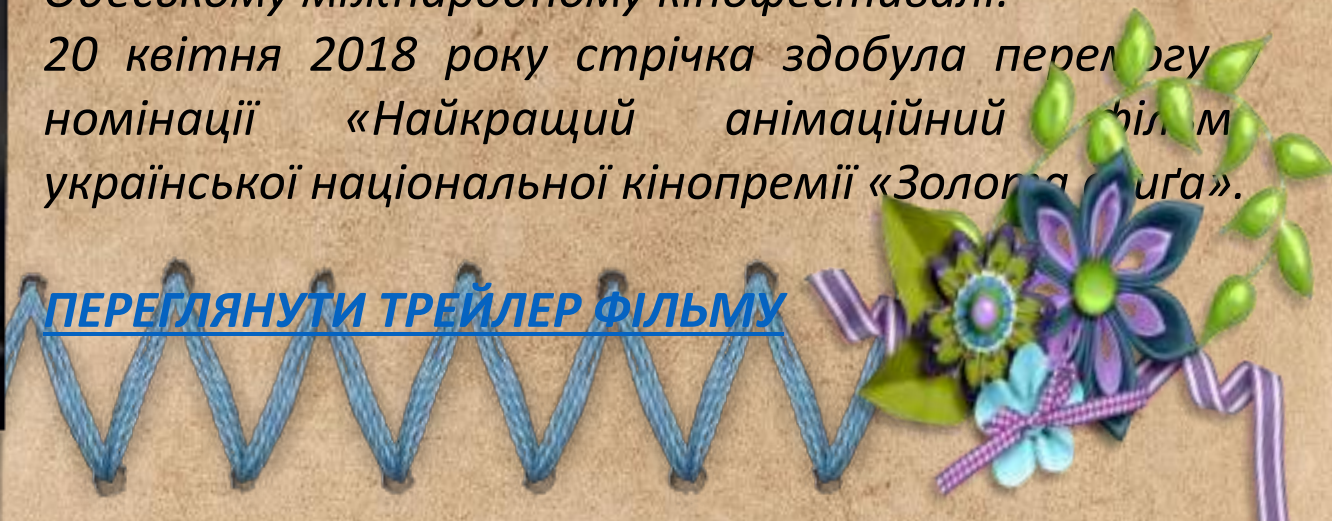
(Дніпро,
Дунай, синє
море, хвиля)

Цікаво знати

У 2017 році за мотивами балади Тараса Шевченка «Причинна» був створений анімаційний короткометражний фільм режисера та автора сценарію Андрія Щербака. «Причинна» стала одним із переможців Восьмого конкурсного відбору Держкіно. Унікальність стрічки полягає в експериментальному поєднанні традиційної анімації із нестандартними прийомами відео-арту та звуко- й відеоінсталяцій. Національна прем'єра стрічки відбулась на Одеському міжнародному кінофестивалі. 20 квітня 2018 року стрічка здобула перемогу номінації «Найкращий анімаційний фільм української національної кінопремії «Золота Осінь».

[ПЕРЕГЛЯНУТИ ТРЕЙЛЕР ФІЛЬМУ](#)

ІНФОРМАЦІЙНЕ ГРОНО

В. Касіян. Ілюстрація до балади "Причинна"

Робота в парах

Клоуз-тести (на картках початок фрази, учні продовжують)

- «Реве та стогне» – це...
- Балада – це...
- Причинна – означає...
- Ліричний відступ - ...
- Балада починається рядками - ...
- Твір «Причинна» належить до періоду ...

«ДУМИ МОЇ, ДУМИ МОЇ...»

Робота над поезією

Історія написання поезії.

Цим віршем відкривався «Кобзар» 1840 р.

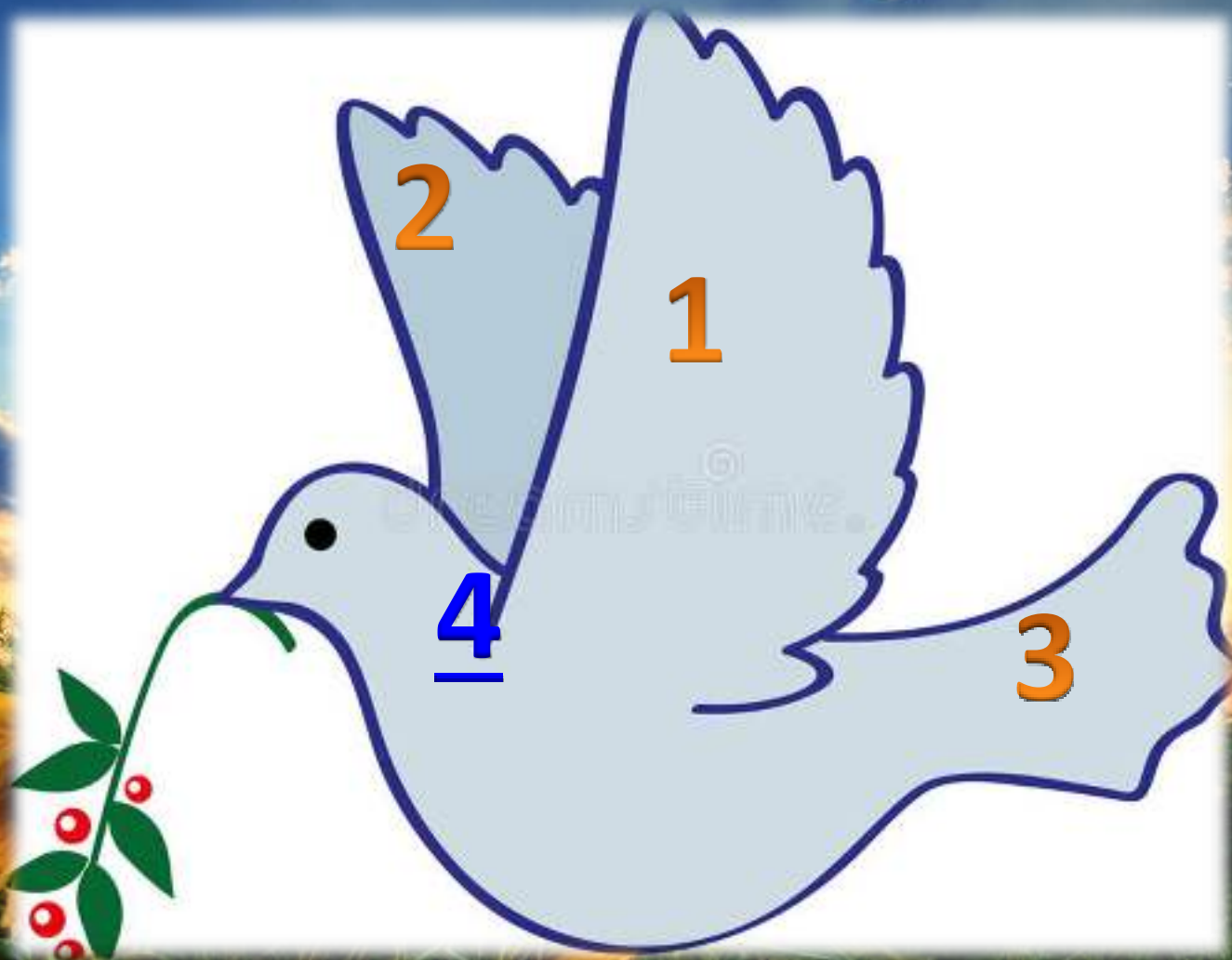
Шевченко його написав у 1839 р. в Петербурзі. У поезії автор роздумує про «козацьку волю», про долю бідного сироти, зневаженої паном дівчини, про становище Батьківщини. У цій поезії поет сумує, що впродовж століть Україна втрачала своїх синів у боротьбі за волю, вболіває за важку долю, злиденне життя кріпаків, їхнє безправне становище, пригніченість України.

Відомі музиканти і співаки захоплюються теж творчістю Т. Г. Шевченко і тому Артем Півоваров разом із Надією Дорофєєвою поклали на музику слова поезії [«Думи мої, думи мої»](#)

ВІДВЕРТА РОЗМОВА ОПРАЦЮВАННЯ ЗМІСТУ ПОЕЗІЇ.

ГРА «ДУМИ-ГОЛУБ'ЯТА»

Прийом «Експрес-тести»

А тепер трохи арифметики (Учні роблять записи в зошитах)

47 років -

24 роки —

10 років —

14 років —

3 роки -

Прийом «Марафон»

Продовжіть речення:

Я відкрив (відкрила) для себе...

Я здивований (здивована) тим, що ...

Шевченко мені уявляється, як...

ОЦІНЮВАННЯ
КАРТКА САМООЦІНЮВАННЯ НА УРОЦІ

1-2

1. Я ВИКОНАВ ВСІ ЗАВДАННЯ ВЧИТЕЛЯ

2 Я БУВ НА УРОЦІ УВАЖНИМ

3 Я ЗРОЗУМІВ ТЕМУ

4 Я БУВ АКТИВНИЙ

5 Я ПРАЦЮВАВ САМОСТІЙНО

Я ЗАПАМ'ЯТАВ НОВУ ІНФОРМАЦІЮ

6

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

На вибір учнів

Середній рівень: скласти хронологічну таблицю:
«Життя і творчість Т.Г.Шевченко»

Достатній рівень: записати паспорт творів «Причинна»,
«Думи мої, думи мої»

Високий рівень: написати твір на тему: «:
Т.Г.Шевченко – геніальний поет, мислитель, пророк
національного відродження в Україні»